

lašali, da bodo naposled ostali brez Vodnikove pratike za leto 1939, kar se je zadnja leta že mnogim pripetilo. Pratik, ki po svojem značaju ob letu izgubi praktično veljavo, četudi njena vsebina še ne zastara, tiska namreč Vodnikova družba vedno več sto izvodov manj, da ji eventualno ne obleži skoro brez vrednosti v zalogi kot potiskan papir. — Pozivajo se ponovno vsi, ki še niso stopili v krog letošnjih Vodnikovcev, naj to nemudoma store in na pravkar izišle Vodnikove knjige opozore tudi svoje znanke. — Vsi, ki ljubijo slovensko knjigo in pazno zasledujejo njen razvoj, vsi, ki si hočejo po trdem poklicnem delu z lepim čitvom krajšati svoje proste ure, vsi, ki si žele lepega slovtva, pa nimajo sredstev za drage razkošne izdaje, vsi, ki bi se radi počuli o tem in onem sodobnem vprašanju — so v taboru napredne književne matice Vodnikove družbe!

— Staršem, vzgojiteljem in šolam v vednost. Ministrstvo prosvete kraljevine Jugoslavije priporoča s posebnim odobrenjem otroškimi vrtcem, narodnim, meščanskim in srednjim šolam nabavo knjig Marija Jezernik: Beli bratec. Knjiga je izšla v ženski založbi Belo-Modra knjižnica, Ljubljana, Prečna ul. 2. Naročila sprejemajo knjigarne in založba na gornji naslov.

Lištnica uredništva

Klop Marko. Prosim Vas, da javite svoj točen naslov!

Vse rokopise za »Učiteljskega tovariša« pošljite najkasneje do torka. — V sredo dospeli dopisi pridejo v poštev šele za prihodnje številko.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— Priznanje in zahvala pisatelju »Srpske trilogije«. Učitelji užiskega sreza so na obnem zboru svoje sreske organizacije izrazili iskreno zahvalo in priznanje pisatelju Jakovljeviću, ki je spisal znano delo iz vojne dobe »Srpska trilogija«. V posebni spomenici navajajo užički učitelji, da je pisatelj Jakovljević v svojem delu opisal učitelja kot junaka v svetovni vojni in s tem izkazal veliko čast učiteljskemu stanu. Sklep učiteljske skupščine je bil pisatelju že sporočen. (»Jutro« 17. XI.)

— Petdesetletni učenec ljudske šole. Revnega kmeta Imeta Ago Mulahasanova iz Liješnice pri Maglaju diči izredna in zglebna prosvetna vnema. Mož je star 50 let, ima ženo in 13 otrok. V mladosti ni imel priložnosti, da bi se naučil čitati in pisati, čeprav je bila to njegova srčna želja. Ko so mu doraščali otroci, je hotel vsaj njim nakloniti to, kar njemu ni bilo usojeno. Do najbližje šole pa je več ur dolga pot po nevarnih stezah. Na dolgo in nevarno pot svojih otrok ne more pošiljati, ne mara pa jih poslati nepismene v življenjsko borbo. Nekaj let je reševal ta problem, naposled pa je našel izhod. Ko se je bližal že 50. letu, je prosil, da bi njega samega uvrstili med učence najbližje ljudske šole. Nenavadni prošnji so ugodili in Ago je postal šolar. V izredno kratkem času se je naučil čitati in pisati in potem je doma prevzel vlogo učitelja. Čitati in pisati je naučil svojo ženo, in pismeni so postali tudi vsi otroci, ki bi sami hodili v šolo, če ne bi bilo tako daleč. Mlajši in najmlajši pa še pridejo v šolo skrbnega očeta. (»Jutro« 20. XI.)

Učiteljska tiskarna

— Čim več članov združnikov ima tiskarna, tem več ugleda ima v poslovnem svetu. Radi tega in da bo res last slovenskega učiteljstva, želimo, naj postane vsak učitelj tudi naš združnik. Na slabe gnotne razmere se ne smemo v tem primeru izgovarjati, saj lahko vplačujemo deleže v malih obrokih.

— 15% popust dobe združniki Učiteljske tiskarne pri nakupu blaga za lastno uporabo. Izkazati se morajo z združniškimi knjižnicami.

— Največ združnikov ima Učiteljska tiskarna v Ljubljani, tej slede srezi Radovljica, Celje in Skofja Loka. Upamo, da bomo mogli kmalu naštetih nekaj srezov, ki so pridobili več novih združnikov. Ob novem letu bomo objavili pregled združnikov po srezih.

— Če vas zanima gospodarstvo in politika, sezite po knjigi Nemčija in Jugoslavija, ki jo dobite v Knjižarni Učiteljske tiskarne.

Mladinska matica

— mm Čevlji št. 36. Pisatelja rokopisa »Čevlji št. 36« obveščamo, da je rok za vlaganje rokopisov že potekel. Ker zapisuje Mladinska matica vsako leto literarne nagrade, bi prišel rokopis eventualno v poštev za prihodnji razpis.

— mm Uradne ure tajništva M. M. bodo odslej od 17. do 19. ure.

— mm Avtor »Julike«, ki je poslal svoj rokopis pod psevdonimom Bogdan, je naprošen, da se osebno ali pismeno javi pri tajništvu Mladinske matice.

— mm Zaradi tehničnih ovir ne izide Sedmakova mladinska povest »Tonček« za Miklavža, ampak kasneje.

— mm Četrta, božična številka »Našega roda« s pestro vsebino izide 28. t. m. in bo to 1. na vseh šolah. Poverjeniki so naprošeni, da pošljejo upravi število naročnikov čim prej.

— mm Cenj. poverjeniki so naprošeni, da nakazujejo denar za posamezne številke »Našega roda« vnaprej.

— mm Za Božič izide v redakciji Frana Roša III. zvezek Cicibanove knjižnice, ki bo primeren za učence prvih razredov. Cena knjižnice pri večjem naročilu din 1,50.

— mm Za Miklavža izide za naše najmlajše štiriobarvna slikanica »Zivali«. Slikanico je izdelal na originalen način akad. slikar I. Miklavc. Izvirni tekst bo v verzih in tiskan v verzalkami (velikimi črkami), tako da bo knjiga posebno primerna za učence prvih razredov. Seveda bodo segli radi po knjigi tudi mlajši otroci, ki jim je šolska učenost še tuja. Cena knjižnice za naše naročnike bo 12 din. Naročila sprejema uprava.

— »Nova doba« prinaša z dne 18. XI. daljši uvodnik pod naslovom »O naši kulturalnosti« med drugim tudi sledeče: Da se odpravijo vsi nekulturni pojavi med našim narodom, je potrebna temeljitejša in boljša vzgoja naše mladine. Te vzgoje pa ne dajejo narodu samo učitelji, ki uče šolsko decu pisanja, čitanja in račutva, ampak še v večji meri tisti odgovorni činitelji, ki imajo pod svojim vplivom našo šolskim klopem že odraslo mladino, ki stoji popolnoma pod njihovim vodstvom v raznih društvih in organizacijah.

— Šolske razmere. Hrastniška osnovna šola je bila vedno znana kot odlična, dobro učiteljstvo je poučevalo nadpovprečno nadarjeno decu. V prvi vrsti je pač zasluga naše šole, da je naše delavstvo tako naobraženo in načitano. Naša dekleta so se učila ročnih del in marsikatera delavska žena vzame že danes rada v roke igle ali kvačko. Imeli smo pa tudi menda več kot petdeset let stalno učiteljice ročnih del Sedaj se je to spremenilo. Dosedanja učiteljica ročnih del je obolela in hoče menda v pokoj, nove pa ne mislijo več nastaviti. (»Nova doba« 18. XI.)

— Dvoje novih šol so te dni otvorili. Gre za štiritrazrednico v Retečah pri Skofji Loki in za trirazrednico na Crnem vrhu pri Polhovem Gradcu.

— Nova meščanska šola se začne v kratkem graditi v predmestju Viču v Ljubljani. Nova šola bo stala poleg dosedanje, ki je že zdavnaj postala premajhna. Dela bodo gotova prihodnje leto in bodo stala več milijonov dinarjev. (»Edinost« 19. XI.)

Aktualnost predmeta je očitna. Knjiga je spisana na nemškem jeziku.

— Naročite »Miklavžu«, da se zglati v Knjižarni Učiteljske tiskarne, da mu pokažemo, kaj vse lahko ponese v svojem košu svojim ljubljencem.

— Dolgi zimski večeri so tu! Dolgčas vas mori, ker si nečete nabaviti lepih knjig, ki bi vas zabavale in učile! Knjižarna Učiteljske tiskarne vam lahko pomore. Pišite, vprašajte in naročite!

— Miklavž se bliža! Otroci se morajo obdariti! Najlepše, najkoristnejše in trajno darilo je knjiga. Knjižarna Učiteljske tiskarne je te dni izdala tri prezanimive knjige za otroke: Josip Ribičič: Pisane lutke. Knjiga za deklice. Josip Ribičič: Tinkin zajček. Knjiga za dečke. Manica Komanova: Teta s cekarjem. Izvirne pravljice.

— Solska upraviteljstva — izpopolnite si pri Knjižarni Učiteljske tiskarne šolske knjižnice in zbirko učil.

— mm V založbi Učiteljske tiskarne izide ta dve krasni slikanici z Ribičičevim besedilom »Pisane lutke« in »Tinkin zajček«. Večbarvne ilustracije za prvo slikanico je izdelala Ksenija Prunkova, za drugo pa enobarvne Fran Mihelič. Za člane Mladinske matice posreduje po želji naročila tudi naša uprava.

— mm Za Miklavža in Božič ima Mladinska matica v zalogi za svoje člane knjige po sledečih cenah:

- a) Redne publikacije:
1. Pipan: »Kako smo delali radio«, broš. 4 din.
  2. * * * »Kresnice«, IV. letnik, broš. 4 din.
  3. Ribičič: »Miškulin«, broš. 4 din.
  4. Bevk: »Lukec in njegov škorec«, broš. 4 din.
  5. * * * »Kresnice«, VI. letnik, broš. 4 din, vez. 8 din.
  6. Kmetova: »Lovei na mikrobe«, broš. 4 din, vez. 8 din.
  7. Magajna: »Brkonja Čeljustnik«, broš. 4 din, vez. 8 din.
  8. * * * »Kresnice«, VII. letnik, broš. 4 din, vez. 8 din.
  9. Bevk: »Tovariši«, broš. 4 din, vez. 8 din.
  10. Kardelj: »Potovanje skozi čas«, broš. 4 din, vez. 8 din.
  11. * * * »Kresnice«, VIII. letnik, broš. 4 din, vez. 8 din.
  12. Bevk: »Pastirca«, broš. 4 din, vez. 8 din.
  13. Bambič-Ribičič: »Kralj Honolulu«, samo vezane 8 din.
  14. Andrejka: »Po lepi Sloveniji«, broš. 4 din, vez. 8 din.
  15. * * * »Kresnice«, IX. letnik, broš. 4 din, vez. 8 din.

**Gluhih orehov
ne poznamo od zunaj**

Pri žitni kavi tudi ne vidimo od zunaj, ali so zrna samo navadno žgana škrobovina ali polni praženi slad. Pri Kneippovi se pa lahko zanesemo, da ima vsako zrnce v sebi dragoceno praženo sladno jedro, ki je tisto, kar daje kavi iz Kneippove tako dober in zrnati kavi podoben okus.

**Kneippova
SLADNA KAVA**

16. Ribičič: »Čurimurčki«, broš. 4 din, vez. 8 din.
17. Milkovič: »Barake«, broš. 4 din, vez. 8 din.
18. Cerkvenik: »Ovčar Runo«, broš. 4 din, vez. 8 din.
19. Ribičič: »Nana, mala opica«, broš. 4 din, vez. 8 din.
20. Ravljen: »Šimej iz Roža«, broš. 4 din, vez. 8 din.
21. Ravljen: »Grajski vrabec«, broš. 4 din, vez. 8 din.
22. Winkler: »Hribčev Gregec«, broš. 4 din, vez. 8 din.
23. Hudales: »Zgodbe o bombažu«, broš. 4 din, vez. 8 din.
24. Skulj: »Vrtaričice«, broš. 4 din, vez. 8 din.
25. Hudales: Postelja g. Fibriha, broš. 4 din, vez. 8 din.

b) Izredne publikacije:

1. Lovrenčič: »Tiho življenje«, broš. 6 din, vez. 8 din, vez. v polplatno 12 din.
2. Ribičič: »Mihec in Jakec«, broš. 8 din, vez., boljši papir, 10 din.
3. Čermelj: »Nikola Tesla«, broš. 20 din, vez. 24 din, v polplatno vez. 28 din.
4. Ribičič: »Miklavževa noč«, karton. 12 din, vez. 16 din.
5. Seliškar: »Bratovščina sinjega galeba«, broš. 10 din, vez. 15 din.
6. Potokar: »Pirhi« (bolgarske pravljice), broš. 20 din.
7. Ciciban čita, II. zvezek, broš. 1,50 din.
8. Ciciban čita, III. zvezek, broš. 1,50 din.
9. Slikanica »Zivali«, kart. 12 din.

»Naš rod«, vezani letniki:

iz II., IV., V., VII., VIII. in IX. leta v polplatno 21 din, v celo platno vez. 30 din.

Kuhinjsko posodo — jedilno orodje — vse za gospodinjstvo
FRANC GOLOB — LJUBLJANA — WOLFOVA ULICA 8

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

—pev. Opozorilo. Pevce in pevke Učiteljskega pevskega zbora »Emil Adamič« opozarjamo, da se bo vršil v letošnjih božičnih počitnicah večdnevni pevski tečaj. Točen datum bomo javili v posebni okrožnici, v kateri bomo očrtali tudi vse nadaljnje delo zbora. Prosimo vse člane in članice zbora, da si svoje delo uredijo tako, da bodo lahko prišli na ta pevski tečaj. Do tega časa naj vsi pregledajo svoje predale in miznice ter pošljejo na naslov zbora vsake morebitno najdene note, ker bi rad arhivar uredil zborovski arhiv. Članstvo naj javi tudi vsako spremembo naslova.

Tajništvo.

—pev. Prihodnja skupna seja upravnega in artističnega odbora bo v petek, 2. decembra t. l., ob 19. uri v pevski sobi na sekciji JUU v Ljubljani. Radi važnosti dnevnega reda ter prvega sestanka z novim dirigentom prosimo, da se seje udeležijo vsi odborniki in odbornice.

Tajništvo.

—pev. Sprejemanje novih članov. Ker je številčno stanje Učiteljskega pevskega zbora polno, bo sprejel UPZ le nekaj dobrih drugih

basistov. Prosimo tovariše, ki pojejo navedeni glas in ki imajo veselje do dela v zboru, da prijavijo svoj vstop v zbor.

Šolski radio

— IX. Torek, 29. novembra. Potovanje po Češkoslovaškem; gđc. Dana Kugler. C. S. R. je bogata na zgodovinskih spomenikih in ima močno razvito industrijo, zato nam nudi mnogo zanimivega. Pot nas bo vodila preko Bratislave, Zlina, Velehrada, Brna, Olomuca, Hradca Kralové do Prage in od tod v Lani, Plzen do Češ. Budejovic in nazaj v domovino. II.—III.

V četrtek, 1. decembra, bo šolska oddaja ob 9.15 uri. Izvajajo gđc. Marina Ribičič, g. Mirko Demšar in Boža, učenka II. razreda. — Razpored: 1. Nagovor: Zedinjenje. 2. Mitja Ribičič: Zedinjenje — prizorček. 3. Etbin Bojc: Mati domovina — recitacija. 4. Nuša Rapetova: Otrokova vprašanja — dialog. 5. Radivoj Rehar: Prvodecembrska molitev. — II.—III.

— V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 27. novembra, predaval g. inž. Bogdan Pahor. Zakon o pridelku in njegova praktična uporaba.

Stanovska organizacija JUU

Iz društev Vabila

— JUU SRESKO DRUSTVO LJUBLJANA - OKOLICA VZHODNI DEL bo zborovalo 3. decembra 1938, ob 9. uri v magistratni dvorani v Ljubljani. Dnevni red: 1. Stanovske zadeve. 2. Predavanje g. dr. Frante Misa »Družina, temelj države«. 3. Razni predlogi.

Odbor.

— JUU SRESKO DRUSTVO V NOVEM MESTU bo zborovalo v soboto, dne 3. decembra, ob 9. uri na osnovni šoli v Novem mestu.

— JUU SRESKO DRUSTVO MARIBOR DESNI BREG bo zborovalo dne 3. decembra ob pol 10. uri v Studencih pri Mariboru na deški ljudski šoli z naslednjim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo (Petrovič). 2. Poročilo o glavnih skupščini (Kašpar — Petrovič). 3. Predavanje: »Proučevanje otroka« (Ledinek). 4. S. S. M.

— JUU SRESKO DRUSTVO V MURSKI SOBOTI bo zborovalo 3. decembra 1938, ob 9. uri v Sokolskem domu v Murški Soboti z referatom g. Vodetove: »Današnje naloge žene s posebnim ozirom na učiteljice.« Odbor prosi članstvo, da poravnata članarino za prvo tromesečje, stare dolžnike opozarja na sklep članstva z dne 23. oktobra 1938. Dalje prosi odbor vse tovariše obmejnih šol, da nam do 28. novembra 1938. pošljejo podatke o nacio-

nalnem in narodnem stanju prebivalstva svojega šolskega okoliša. — Udeležba naj bo polnoštevilna! Prosimo tudi tovariše(-ice) novince, da pristopijo v našo organizacijo, povabite jih, istotako vabimo tudi one, ki že nekaj let stoje ob strani.

Odbor.

— JUU SRESKO DRUSTVO SKOFJA LOKA bo zborovalo v soboto 3. decembra, na deški šoli v Skofji Loki. 1. Otvoritev in uvodni nagovor. 2. Predavanje. 3. Situacijsko poročilo (tov. Jože Zupančič). 4. Učiteljska samopomoč (tov. Vida Debeljakova). 5. Izredna glavna skupščina v Zagrebu (tov. Vojteh Debeljak). 6. Predlogi in slučajnosti. — Pričetek zborovanja točno ob 8. uri. Zaradi važnosti dnevnega reda pričakujemo polnoštevilne in točne udeležbe. Privedite s seboj tudi novodošle tovarišice in tovariše!

Odbor.

— JUU SRESKO DRUSTVO V LITIJU bo počastilo spomin kralja Zedinitelja ob njegovem 50. rojstnem dnevu in bo zborovalo zato 17. decembra 1938, ob 9. uri v Litiji, v VI. razredu ljudske šole. Na dnevnem redu razen komemoracije in običajnih poročil, še tečaj tov. Kotnika iz Sv. Križa nad Litijo o narodni ornamentiki in ljudski šoli. Poslednja točka dnevnega reda bo ogled obrata v litijski predilnici.

Na prvem letošnjem zboru v Ljubljani smo sklenili, da bomo sodelovali pri akciji za pomoč obmejni in kočevski deci. Vsak naš